

Dosarul nr. 2ra-1643/2020

prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (jud: M. Diaconu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Bulgac, M. Guzun, A. Pahopol)

DECIZIE

16 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Ranga Sergiu,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Furdui Valentin
împotriva lui Ranga Sergiu cu privire la declararea nulității contractului și
obligarea notarului de a radia înscrisurile din registru
împotriva deciziei din 01 decembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t a ț ă :

La 2 septembrie 2009, Valentin Furdui a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sergiu Ranga cu privire la declararea nulității contractului de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață și obligarea notarului de a radia înscrisurile din registru.

În motivarea acțiunii reclamantul Valentin Furdui a indicat că la 18 iulie 2002 a încheiat cu Efrosinia Gavrilova contractul de înstrăinare a apartamentului nr. XXXXX din mun. Chișinău str. XXXXX nr. XXXXX cu condiția întreținerii pe viață.

Conform prevederilor contractului, dânsul s-a obligat să asigure procurarea produselor alimentare, a medicamentelor, îmbrăcăminte și plata tuturor serviciilor comunale în beneficiul Efrosiniei Gavrilova, iar aceasta s-a obligat să transmită în proprietatea lui apartamentul menționat.

Ulterior, la 03 septembrie 2007 Efrosinia Gavrilova a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Valentin Furdui cu privire la rezoluțiunea contractului de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață, motivând că dânsul nu-și execută obligațiile contractuale.

Totodată, la 4 septembrie 2007 și Valentin Furdui a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Efrosiniei Gavrilova cu privire la obligarea respectării prevederilor contractului de înstrăinare a bunului cu condiția

întreținerii pe viață și înlăturarea obstacolelor create în executarea obligațiilor contractuale.

A remarcat că prin hotărârea din 13 martie 2008 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, a fost respinsă acțiunea Efrosiniei Gavrilova și admisă acțiunea lui Valentin Furdui în partea ce ține de obligarea Efrosiniei Gavrilova să nu-i creeze obstacole lui Valentin Furdui în executarea obligațiilor de întreținere prevăzute de contractul încheiat între părți la 18 iulie 2002.

Prin decizia din 10 septembrie 2008 a Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2008, a fost admis apelul declarat de Efrosinia Gavrilova, casată hotărârea din 13 martie 2008 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă acțiunea Efrosiniei Gavrilova și respinsă acțiunea lui Valentin Furdui.

Iar prin decizia din 6 mai 2009, a fost admis recursul declarat de Valentin Furdui, casată integral decizia din 10 septembrie 2008 și menținută hotărârea din 13 martie 2008 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău.

A menționat că copia deciziei redactate a Curții Supreme de Justiție din 6 mai 2009 a recepționat-o la 16 iulie 2009, iar la XXXXX Efrosinia Gavrilova a decedat.

A mai indicat că s-a prezentat la apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX nr. XXXXX mun. XXXXX, iar acolo se afla polițistul de sector Ghenadie Pârcălab care l-a informat precum că actele asupra apartamentului sunt întocmite pe numele unui prieten de al său și că reclamantul nu are niciun drept asupra imobilului.

Astfel, adresându-se la OCT Chișinău, a aflat că apartamentul este grevat de un alt contract. Totodată, funcționarul de la OCT Chișinău i-a refuzat să înregistreze contractul în baza deciziei Curții Supreme de Justiție, dat fiind faptul că la OCT Chișinău exista deja contractul încheiat de Eufrosinia Gavrilova și Sergiu Ranga.

Conform certificatului din 28 iulie 2009 eliberat de OCT Chișinău, cu privire la apartamentul în cauză, este înscris contractul de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață a apartamentului situat pe adresa mun. XXXXX str. XXXXX nr. XXXXX ap. XXXXX, încheiat între Efrosinia Gavrilova și Sergiu Ranga cu nr. 16562 din 3 decembrie 2008.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 166 CPC, 216 Cod civil.

A solicitat admiterea acțiunii, declararea nulă a contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață a apartamentului nr. XXXXX din mun. XXXXX str. XXXXX nr. XXXXX încheiat între Efrosinia Gavrilova și Sergiu Ranga cu nr. XXXXX din 3 decembrie 2008, precum și să fie dispusă obligarea notarului public Zinaida Volimbovscaia să anuleze înscrisurile privind rezilierea contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață a apartamentului nr. XXXXX din mun. XXXXX str. XXXXX nr. XXXXX încheiat între Valentin Furdui și Efrosinia Gavrilova.

Prin hotărârea din 21 aprilie 2010 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

Prin decizia din 1 decembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Valentin Furdui, casată hotărârea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă integral.

A fost declarat nul contractul de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață nr. 16562 din 3 decembrie 2008, încheiat între Efrosinia Gavrilova și Sergiu Ranga în privința apartamentului nr. XXXXX din str. XXXXX mun. XXXXX.

Au fost anulate înscrierile privind rezilierea contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață încheiat între Efrosinia Gavrilova și Valentin Furdui la data de 18 iulie 2002.

La 23 februarie 2011, Sergiu Ranga a declarat recurs împotriva deciziei din 1 decembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 13 iulie 2011 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către Sergiu Ranga, casată decizia din 1 decembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău și menținută hotărârea din 21 aprilie 2010 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău.

La 18 decembrie 2019, Agentul guvernamental a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 13 iulie 2011 a Curții Supreme de Justiție.

La 15 mai 2020, Agentul guvernamental a depus cerere de revizuire concretizată împotriva deciziei din 13 iulie 2011 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat admiterea cererii de revizuire, recunoașterea expresă a încălcării drepturilor reclamantului garantate de art. 6 § 1 și 13 din Convenție și de articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, casarea deciziei din 13 iulie 2011 a Curții Supreme de Justiție, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi decizii de respingere a recursului declarat de către Sergiu Ranga, cu menținerea în vigoare a deciziei din 1 decembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău, acordarea satisfacției echitabile pentru încălcările constatate prin aplicarea directă a articolului 41 din Convenție în calitate de despăgubire, inclusiv în calitate de costuri și cheltuieli, de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în favoarea reclamantului Valentin Furdui în următoarele cuantumuri: 1500 euro pentru prejudiciul moral care urmează a fi convertiți în lei moldovenești la cursul Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii judecătorești și 10850 lei pentru costuri și cheltuieli de reprezentare în fața Curții Europene a Drepturilor Omului.

Prin încheierea din 21 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost admisă cererea de revizuire declarată de către Agentul guvernamental. S-a constat încălcarea drepturilor lui Valentin Furdui garantate de articolul 6§1 și 13 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și a articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. S-a casat decizia din 13 iulie 2011 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valentin Furdui împotriva lui Sergiu Ranga cu privire la declararea nulității contractului și obligarea notarului de a radia înscrierile din registru. S-a reținut prezenta cauză civilă în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinarea recursului declarat de către Sergiu Ranga împotriva deciziei din 1 decembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău. S-a încasat din contul bugetului de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Valentin Furdui suma de 1500 (una mie cinci sute) de euro, convertiți în lei moldovenești la cursul Băncii Naționale a Moldovei la data

executării prezentei încheieri judecătorești, cu titlu de prejudiciu moral. S-a încasat din contul bugetului de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Valentin Furdui suma de 10850 (zece mii opt sute cincizeci) de lei, cu titlu de costuri și cheltuieli.

În întâmpinarea recursului, intimatul a depus la 15 decembrie 2020 referință, prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei din 01 decembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău.

Verificând argumentele indicate în recurs, prin prisma materialelor din dosar și a cererii Furdui vs Republica Moldova prin care petiționarul s-a plâns Curții Europene a Drepturilor Omului de încălcarea drepturilor sale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia necesității emiterii unei hotărâri noi, deoarece constată că se impune respingerea recursului declarat de Ranga Sergiu și menținerea deciziei instanței de apel, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al recurentului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea cauza Garda Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98).

În vederea respectării articolului 432 alin. (5) din Codul de procedură civilă, Colegiul lărgit nu a identificat niciun indiciu care, la prima vedere, ar putea ridica probleme de drept specificate la alin. (3) din articolul citat. Mai mult, recurentul nu a prezentat obiecții în privința acestui aspect procedural.

Esența articolelor 432 și 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă oferă instanței de recurs competența de a efectua un control al legalității deciziei atacate, nu și a temeiniciei acesteia. Astfel, se vor reține circumstanțele de fapt, privite în ansamblu, care au fost prezentate de părți și stabilite de instanțele de judecată în fazele procesual anterioare, cu excepția situației în care constatările lor pot fi considerate arbitrare sau vădit nerezonabile.

Din materialele și lucrările cauzei, Colegiul atestă că la data de la 18 iulie 2002 Valentin Furdui a încheiat cu Efrosinia Gavrilova contractul de înstrăinare a apartamentului nr. XXXXX din mun. XXXXX str. XXXXX nr. XXXXX cu condiția întreținerii pe viață, în baza căruia Valentin Furdui s-a obligat să-și asigure Efrosiniei Gavrilova întreținere pe viață și anume procurarea produselor alimentare, a medicamentelor, îmbrăcăminte și plata tuturor serviciilor comunale, iar aceasta s-a obligat să transmită în proprietatea lui apartamentul menționat.

La 03 septembrie 2007 Efrosinia Gavrilova a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Valentin Furdui cu privire la rezoluțiunea contractului de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață, motivând că dânsul nu-și execută obligațiile contractuale.

Totodată, la 4 septembrie 2007 și Valentin Furdui a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Efrosiniei Gavrilova cu privire la obligarea respectării prevederilor contractului de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață și înlăturarea obstacolelor create în executarea obligațiilor contractuale.

Prin hotărârea din 13 martie 2008 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, a fost respinsă acțiunea Efrosiniei Gavrilova și admisă acțiunea lui Valentin Furdui în partea ce ține de obligarea Efrosiniei Gavrilova să nu-i creeze obstacole lui Valentin Furdui în executarea obligațiilor de întreținere prevăzute de contractul încheiat între părți la 18 iulie 2002.

Prin decizia din 10 septembrie 2008 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Efrosinia Gavrilova, casată hotărârea din 13 martie 2008 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă acțiunea Efrosiniei Gavrilova și respinsă acțiunea lui Valentin Furdui.

Iar prin decizia din 6 mai 2009, a fost admis recursul declarat de Valentin Furdui, casată integral decizia din 10 septembrie 2008 și menținută hotărârea din 13 martie 2008 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău.

La 25 iulie 2009 Efrosinia Gavrilova a decedat.

Conform certificatului OCT Chișinău din 28 iulie 2009, apartamentul este grevat de un alt contract.

Conform certificatului din 28 iulie 2009 eliberat de OCT Chișinău, cu privire la apartamentul în cauză, este înscris contractul de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață a apartamentului situat pe adresa mun. XXXXX str. XXXXX nr. XXXXX ap. XXXXX, încheiat între Efrosinia Gavrilova și Sergiu Ranga cu nr. 16562 din 3 decembrie 2008.

Manifestându-și dezacordul cu acțiunile supra enunțate la 2 septembrie 2009, Valentin Furdui, a înaintat prezenta acțiune, solicitând, declararea nulă a contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață a apartamentului nr. XXXXX din mun. XXXXX str. XXXXX nr. XXXXX încheiat între Efrosinia Gavrilova și Sergiu Ranga cu nr. 16562 din 3 decembrie 2008, precum și să fie dispusă obligarea notarului public Zinaida Volimbovscaia să anuleze înscrisurile privind rezilierea contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață a apartamentului nr. XXXXX din mun. XXXXX str. XXXXX nr. XXXXX încheiat între Valentin Furdui și Efrosinia Gavrilova.

Fiind investită cu judecarea cauzei, Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, prin hotărârea din 21 aprilie 2010 a respins ca nefondată acțiunea.

Prin decizia din 1 decembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Valentin Furdui, casată hotărârea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă integral.

A fost declarat nul contractul de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață nr. 16562 din 3 decembrie 2008, încheiat între Efrosinia Gavrilova și Sergiu Ranga în privința apartamentului nr. XXXXX din str. XXXXX mun. XXXXX

Au fost anulate înscrierile privind rezilierea contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață încheiat între Efrosinia Gavrilova și Valentin Furdui la data de 18 iulie 2002.

Prin decizia din 13 iulie 2011 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către Sergiu Ranga, casată decizia din 1 decembrie 2010 a

Curții de Apel Chișinău și menținută hotărârea din 21 aprilie 2010 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău.

Prin încheierea din 21 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost admisă cererea de revizuire declarată de către Agentul guvernamental. S-a constatat încălcarea drepturilor lui Valentin Furdui garantate de articolul 6§1 și 13 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și a articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. S-a casat decizia din 13 iulie 2011 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valentin Furdui împotriva lui Sergiu Ranga cu privire la declararea nulității contractului și obligarea notarului de a radia înscrisurile din registru. S-a reținut prezenta cauză civilă în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinarea recursului declarat de către Sergiu Ranga împotriva deciziei din 1 decembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău. S-a încasat din contul bugetului de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Valentin Furdui suma de 1500 (una mie cinci sute) de euro, convertiți în lei moldovenești la cursul Băncii Naționale a Moldovei la data executării prezentei încheieri judecătorești, cu titlu de prejudiciu moral. S-a încasat din contul bugetului de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Valentin Furdui suma de 10850 (zece mii opt sute cincizeci) de lei, cu titlu de costuri și cheltuieli.

Efectuând controlul judiciar al deciziei din 1 decembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că decizia instanței de apel este întemeiată și corespunde prevederilor legale.

Astfel, Colegiul reține că precum s-a arătat în contractul de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață, contestat în prezenta procedură, părțile au garantat faptul că bunul imobil nu făcea obiect al vreunui litigiu, ceea ce în esență denotă faptul că părțile nu au dat dovadă de bună credință la încheierea contractului, or faptul că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 06 mai 2009 a fost casată decizia Curții de Apel, la care face referire instanța de fond, denotă faptul că litigiul asupra imobilului exista, iar părțile cunoșteau despre existența litigiului.

Sub acest aspect instanța de recurs consideră imperioase prevederile art. 207 alin. (1) din Codul civil (în redacția în vigoare la data relevantă speței), în conformitate cu care, actul juridic civil încheiat fără cauză ori fondat pe o cauză falsă sau ilicită nu poate avea nici un efect.

În conformitate cu art. 216 alin. (1) din Codul civil (în redacția în vigoare la data relevantă speței), actul juridic este nul în temeiurile prevăzute de prezentul cod (nulitate absolută).

În conformitate cu art. 220 alin. (1) din Codul civil (în redacția în vigoare la data relevantă speței), actul juridic sau clauza care contravine normelor imperative sânt nule dacă legea nu prevede altfel.

În atare circumstanțe, Colegiul consideră că prima instanță eronat a concluzionat la faptul că Ranga Sergiu și-a onorat obligațiile de întreținere într-o perioadă de timp, pe când Furdui Valentin nu ar fi executat obligațiile sale de întreținere.

În acest sens, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție notează că, argumentul recurentului precum că Furdui Sergiu nu și-ar fi îndeplinit deplin obligațiile contractuale nu este imputabil în temeiul legislației pertinente și circumstanțelor specifice prezentei cauze, or, acesta este combătut prin decizia Curții Supreme de Justiție din 05 iunie 2009, care a stabilit legalitatea hotărârii instanței de fond, prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată a lui Gavrilova Eufrosinia, și admisă cererea lui Furdui Valentin privind obligarea lui Gavrilova Eufrosinia de înlăturare a obstacolelor de la executarea contractului din 2002.

Pe cale de consecință, Colegiul lărgit, verificând și analizând afirmațiile recurentului sub aspectul legalității și temeiniciei soluției instanței de apel, constată că argumentele recursului nu și-au găsit confirmare în instanța de recurs, fapt din care rezultă că instanța de apel, în corespundere cu exigențele stabilite de art. 6 al Convenției Europene, a pronunțat o decizie motivată și întemeiată.

În atare circumstanțe, Colegiul lărgit reține recursul declarat de Ranga Sergiu, ca fiind declarativ și neîntemeiat, necesitând a fi respins, or soluția instanței de apel din 1 decembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea exigențelor prevăzute de lege.

Totodată, instanța de recurs notează că pronunțarea asupra altor obiecții invocate în cererea de recurs este inoportună în situația în care instanța de apel, la examinarea cauzei în ordine de apel, a constatat și a elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, a determinat cadrul legal aplicabil litigiului, a analizat și a apreciat materialul probatoriu la justa lui valoare, în așa fel nefiind necesară verificarea suplimentară de dovezi.

Deci, în contextul dat, ținând cont de natura juridică a litigiului și de marja de apreciere a instanței de judecată, Colegiul judiciar opinează că instanța de apel a examinat principalele întrebări juridice puse în fața instanței prin pretențiile și obiecțiile părților procesului și că nu este necesar să se pronunțe separat în privința tuturor motivelor invocate cu privire la fondul cauzei civile.

Prin urmare, instanța de apel, cu referire la ansamblul de probe prezentate și analizate, corect a concluzionat că ținând cont de faptul că prin decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 06 mai 2009 a fost casată decizia Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2008, în consecință actele de executare efectuate în temeiul respectivei decizii ale instanței de apel, care au dus la întocmirea contractului contestat, își pierd orice valoare și putere legală. Or, potrivit materialelor cauzei și circumstanțelor stabilite, se evidențiază că contractul de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață din 03 decembrie 2008 nu are finalitate, dat fiind faptul că decizia Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2008 a fost casată, iar acțiunile efectuate în baza acestei decizii nu au putere legală.

Astfel, din considerentele arătate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul declarat de Ranga Sergiu, și a menține decizia din 01 decembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău.

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Ranga Sergiu.

Se menține decizia din 01 decembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Furdui Valentin împotriva lui Ranga Sergiu cu privire la declararea nulității contractului și obligarea notarului de a radia înscrisurile din registru.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Galina Stratulat